

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VI. Ioannis Neapolitanis horrenda cupiditas & avaritia, qui lucri causa etiam injustissimam causam iniquissima sententia absolvit. Tum impudens ejus responsum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

*Henr. Hun-
don. lib. 7.*

conus Huntindoniensis his verbis: *Ad Pascha verò Iohannes Cremenſis Cardinalis Romanus deſcendit in Angliam; perendinansque per episcopatus & abbatias, non sine magnis muneribus, ad nativitatem sancte Mariae celebravit Concilium solenne apud Londoniam. Nolo heic commemorare foedissimum facinus quod paulò post ista narrat idem Huntindoniensis, de meretrice nimirum deprehensa cum Legato, cum sciam illustrissimum Cardinalem Baronium contendere narrationem hanc esse falsam. Quanquam si quis eam veram praestare vellet, facilè, ut ego quidem arbitror, argumenta Baronij dissolveret.*

*Baron. ad an.
1155. f. 14.*

*Baron. an. 1151. 5.
6. Otto Frising.
lib. 1. de gest. Fri-
der. c. 61.*

*S. Bernard.
epist. 190.*

IV. Tempore dein Eugenij III. fuit quidam Legatus adeo infamis & inverecundus ut iracundiam sancti Bernardi adversum se excitaverit. Fuit is, ut Baronius adnotat, Iordanes Cardinalis, Legatus tum ad Conradum Imperatorem missus. Sic ergo de eo scribit sanctus Bernardus ad Hugonem Episcopum Ostiensem: *Pertransit Legatus vester de gente in gentem & de regno ad populum alterum, foeda & horrenda vestigia apud nos ubique relinquens. A radice Alpium & regno Theutoniarum per omnes penè Ecclesias Franciae & Normanniae & circumquaque circumiens usque Rothomagum vir apostolicus replevit non evangelio sed sacrilegio. Turpia fertur ubique commisisse, spolia Ecclesiarum asportasse, formosulos pueros in ecclesiasticis honoribus ubi potuit promovisse, ubi non potuit voluisse. Multi se redemerunt ne veniret ad eos. Ad quos pervenire non potuit, exegit & extorsit per nuntios. In scholis, in curiis, in triviis, fabulam se ipsum fecit. Seculares, religiosi, omnes malè loquuntur de eo. Pauperes & monachi & Clerici conqueruntur de eo. Homines quoque suae professionis ipsi sunt qui magis exhorrent & famam ejus & vitam. Hoc testimonium habet & ab his qui intus & ab his qui foris sunt.*

V. Nihilò favorabilior Legatis Romanis fuit Rogerius de Hoveden in causa sancti Thomae Cantuariensis. Agens enim ad annum MCLXV. de discidio quod exortum erat inter eundem Thomam & Henricum secundum Regem Anglorum, adversus quem Henricus legatos ad Alexandrum Papam miserat, addit: *Illi autem videntes se non posse proficere, petierunt à Domino Papa duos Legatos mitti in Angliam ad cognoscendam controversiam quae erat inter Regem & Archiepiscopum Cantuariensem, & ad determinandam eam in honorem Dei & sanctae Ecclesiae & regni. Sed Dominus Papa nullum Cardinalem nec aliquem Legatum mittere voluit, sciens quòd Rex Angliae potens erat in opere & sermone, & quòd Legati ex facili possent corrumpi, utpote qui plus aurum & argentum sitiunt quam justitiam & aequitatem.*

VI. Eadem tempeſtas protulit monſtrum avaritiae, Ioannem ſcilicet Cardinalem Neapolitanum vulgò dictum, qui lucri cauſa, ut Baronius obſervat, frequenter munus legationis in Siciliam ab Alexandro tertio extorquere conſuevit. Nolo heic commemorare quaecunque de eo narrat Hugo Falcandus, illorum temporum elegantiffimus ſcriptor. Sufficiet unica cauſa divortij Comitum Richardi, quam iſte Legatus ſummo jure contra fas & iſtituta majorum diremit pecunia corruptus. *Per idem tempus, inquit Hugo Falcandus, Richardus de Sagio Panhormum veniens, uxorem ſuam ſororem Bartholomaei Perſini ſecum adduxerat, ut, ea diſmiſſa, nepem Archiepſcopi Capuani nobiliſſimam meretricem, cujus amore dudum captus fuerat, matrimonio ſibi conjungeret. Hic cum Apulia diu Capitanus & magiſter Comeſtabulus extiſſet, toties aliis rebellantibus fidem inconcuſſam retinens, nunquam ab Rege deſecit: quem Regina benignè ſuſcipiens, dedit ei comitatum Richardi de Aquila Fundani Comitum, qui ſine ſpe reditus in Romanorum finibus exulabat. De ſolvendo quoque matrimonio praecepit Curia familiaribus ut convocatis Episcopis aliſque perſonis eccleſiaſticis, & auditis utriuſque partis allegationibus, quòd inde dicitur aequitas expedirent. At illi rogaverunt Cardinales ut ejuſdem intereſſent examinationi negotij, eò quòd ipſi promptiores harum rerum haberent notiitiam, cum Romana Curia frequenter ſuper hujusmodi cauſis cognosceret. Ioannes ergo Neapolitanus eorum facile petitioni conſenſit. Episcopos autem Hoſtiensis, vir honeſtatis non indubiae, cum ſocium ſuum vidiffet muneribus & gratia eſſe corruptum, eoque ipſo rectè iudicandi libertatem ſublatam, nullis precibus adduci potuit ut eorum vellet iudicii intereſſe. Cauſa verò propter quam predictus Richardus putabat oportere diſſolvi conjugium haec erat, quòd ſe dudum ante contractum matrimonium cum quadam uxoris ſuae conſobrina rem habuiſſe dicebat. cujus rei teſtes proceſſerant duo Milites hoc ſe vidiffet certiffimè proteſtantes. Quòd cum adverſa pars denegaret, eſſentque qui falſum eos perhibere teſtimonium probaturi aſſererent, cauſam ejuſmodi crederent, eſſi conſitaret ad ſolvendum matrimonium poſſe ſufficere, ſed ut objecti conſanguineae ſuae criminis injuriam propulſarent, Cardinalis rem breviter ſatagens deſinire, predictis teſtes jurare praecepit. Inde ſoluto matrimonio, & ab utraque parte de non coeundo deinceps praſtito ſacramento, Richardo poteſtatem dedit ad ſecundas nuptias licitè tranſeundi, illam autem juſſit ſine ſpe conjugij permanere. In quo licet eum eccleſiaſtici viri qui aderant, Richardi de Sagio & amicorum ejus gratiam ſequutum fuiſſe non ambigerent, illud tamen propenſius mirabantur, quòd viro qui deliquerat abſoluto, mulieri, quae nihil*

*Baron. ad an.
1157. f. 11.*

*Hugo Falcandus
in ill. lib.
147. 11.*

*Men
248*

admiserat, perpetuam continentiam indixisset. Cumque latenter ejus impudentiam arguentes, tentandi gratia quererent ab eodem utrum in causis paribus idem jus consequenter admitterent, respondit sibi licere quod eis non liceret, neque nunc id se fecisse ut id consequendum aliis traderetur. Subdit Baronius, qui ista refert: Huc usque Hugo Falcandus de scandalis que amore auri Cardinalis venalis inferret.

VII. Adeo vulgata res erat seculo illo Legatorum apostolicæ sedis avaritia, ut cum Ioannes Anagninus à Clemente III. missus in Galliam fuisset Legatus ad revocandam pacem inter Reges Franciæ & Angliæ, & propositis quibusdam concordia capitibus, re infecta utrique discederent, Legatusque assereret quod nisi Rex Franciæ ad plenum componeret cum Rege Angliæ, totam terram suam sub interdicto poneret, inter alia quæ adversum Legati minas reposuit Rex Francorum, quæ referuntur à Rogerio Hovedeno, adjecit etiam quod prenominatus Cardinalis jam sterlingos Regis Angliæ assererat.

VIII. Haud ita multo post, id est, anno millesimo centesimo nonagesimo, Vvillelmus Eliensis Episcopus, commendatione usus Richardi Regis Anglorum, apud quem præcipua gratia florebat, legationem totius Angliæ & Hyberniæ obtinuit à Clemente tertio, cujus ea de re litera referuntur à Mattheo Parisio. Legationis autem officium, quod mille fustis argenti libris adquisierat, adeo immoderate peregit, ut omnibus Angliæ Ecclesiis tam conventualibus quam cathedralibus fieret onerosus. Siquidem mille & quingentis per Angliam erectus equitaturis, Clericorum stipatus gratiam, Militumque vallatus agminibus, omnia ferè que episcopali reverentia congruunt prætermisit. Hic factus in eum concitavit Anglorum invidiam & odium merito exandescentium adversus hominem qui ad nihil aliud videbatur impetrasse legationem sedis apostolicæ quam ut universam Angliam una ruina opprimeret. Describit ista eleganter Hugo Coventrensis Episcopus in epistola de dejectione ejusdem Legati, quam recitat Hovedenus. De consilio universorum statuimus, inquit Hugo, ne talis de cetero in regno Angliæ dominetur, per quem Ecclesia Dei ad ignominiam & populus ad inopiam erat redactus. Ut enim cetera omittam, ipse & ganeones sui totum regnum exhaurerant. Addit paulo post Eliensem Episcopum Cantuariam prope rasse, ut ibi, sicut decebat, crucem acciperet peregrinationis, & deponeret crucem legationis, quam per annum & dimidium anni post mortem Pape Clementis in prejudicium Romana Ecclesiæ & detrimentum Anglicane portaverat. Omnes enim Ecclesias Angliæ crux illa redemis, id est, ad redemptionem

coëgit, nec fuit aliquis immanis qui crucis illius stigmata non sentiret. Et si forte alicujus Episcopi domum intravit, ab eo scire poteritis quod centum vel ducentarum marcarum pretio sua constiterit procuratio. Porro adversus hanc Hugonis Episcopi Coventrensis epistolam Petrus Blefensis aliam epistolam scripsit pro Episcopo Eliensi, in qua eum valde laudat. Celestinus quoque tertius, qui tum sedi apostolicæ præsidebat, in gratiam ejus scripsit ad Archiepiscopos & Episcopos Angliæ, innuens ista adversus Episcopum Eliensem præsumpta fuisse per invidiam Ioannis Comitis Moretonij, quem & complices ejus in hoc facto denunciari solenniter excommunicatos jubet.

CAPVT L.

Synopsis.

I. Rursum avaritiam Legatorum insectatur Rogerius de Hoveden in persona Ioannis Salernitani, quem ait à ceteris potionibus que homines inebriare solent abstinnisse, ceterum aurum & argentum sumpsisse.

II. Raynaldus, ut dedecus illud amaliatur à nomine Legatorum, vitium illud confert in corpus vivorum ecclesiasticorum. Notatur à veteri scriptore mos Romanorum ad burisarum corrosioem.

III. Refertur insignis locus Guiberti de Novigenio adversus avaritiam Romane Curia, qui illustratur ex alio loco Matthæi Parisij.

IV. Cupiditatem in Ioanne Ferentino notat idem Parisius. Refertur Odoricus Raynaldus, qui factum istius Legati excusare conatur, hanc rapinam defendere faciens ex veteri more faciendarum collectarum.

V. Gualo Legatus in Angliam missus ab Innocentio III. honesta & inhonesta omnia quæstui habebat. Itaque ob insatiabilem avaritiam accusatus apud Pontificem, ab eo multatus est pœna pecuniaria. Verùm hac narratio falsi suspitione laborat.

VI. Impudens Egidij Legati mendacium: qui post corrasam multam auri vim, sumpsit se à latronibus spoliatus fuisse, cum eam pecuniam in summa ambitione ac luxu profudisset, & ita crumena inani Romam rediit. Frequentia Legatorum commotus Alexander Scotorum Rex, novum Legatum repudiat. Vehemens oratio Episcopi cuiusdam Scotti adversus Legatos.

VII. Otto Legatus in Angliam missus à Gregorio IX. magnificè acceptus & multis muneribus donatus. Neque fanis pepercit neque profanis. Sed prada sua spoliatus, factus est prada de pradatore.

VIII. Interdum Legati spoliabantur pecunia compitata. Talayrandus à latronibus spoliatus in Gallia.

IX. Talayrando felicior fuit in Anglia Pileus Cardinalis. Nam cum immensam auri vim collegisset variis modis, eam prius Angliæ eduxit quam ipse exiret.

I. EXTINCTO Celestino successit Innocentius istius nominis tertius. Hic anno MCCI. Legatum in Scotiam & Hyberniam misit Ioannem Presbyterum Cardina-

Baronius
117. 43.

Hugo Falcandus
de scand. Card.
117. 43.

Math. Paris in
Epistola I.